

SÚKROMNÁ SPOJENÁ ŠKOLA
Organizačná zložka: Súkromná praktická škola
Klokočov, 07231 Vinné

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym
postihnutím pre nižšie stredné odborné vzdelávanie
pre

PRAKTICKÚ ŠKOLU

ISCED 2C – nižšie stredné vzdelávanie

Komunikácia – liek na autizmus

Predkladateľ: Mgr. Marianna Maruničová
Názov školy: Súkromná praktická škola
Adresa: Klokočov 65, 072 31 Vinné
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Marianna Sopková
Zriaďovateľ: Ing. Veronika Ondová
Adresa zriaďovateľa: Klokočov 65, 072 31 Vinné
Kontakt: email: szsautisti@gmail.com
Riaditeľ školy: Mgr. Marianna Maruničová
Ďalšie kontakty: email:szsautisti@gmail.com
web.stránka: www.szsklokocov.edupage.org
tel.: 0911 922 437
IČO: 53255500
Platnosť dokumentu: od 01.09.2021

Podpis riaditeľa:

Stupeň vzdelania	Nižšie stredné odborné vzdelávanie, ISCED 2C
Forma výchovy a vzdelávania	Denná Individuálna
Dĺžka štúdia	3 roky
Vyučovací jazyk	Slovenský
Druh školského zariadenia	Súkromné
Dátum prerokovania v pedagogickej rade školy	
Dátum prerokovania v Rade školy	
Platnosť ŠkVP od 1. 09. 2021	do revidovania

OBSAH

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
1.1 Charakteristika školy	4
1.2 Spolupráca s rodičmi a inými subjektami	5
1.3 Dlhodobé projekty	6
1.4 Stratégie, poslanie a ciele praktickej školy	7
1.5 Stupeň vzdelania	8
1.6 Vyučovaci jazyk	8
1.7 Profil absolventa	8
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	9
2.1 Vzdelávací program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre nižšie stredné odborné vzdelávanie	9
2.2 Vzdelávacie oblasti	9
2.2.1 Profilové predmety	10
2.2.2 Prierezové tmy	12
2.3 Charakteristika	13
2.3.1 Špecifiká výchovy a vzdelávania	14
2.3.2 Individuálny vzdelávací program	17
2.4 Rámcový učebný plán	18
2.5 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	20
2.5.1 Dĺžka výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania	20
2.5.2 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní	20
2.5.3 Postup do ďalšieho ročníka	21
2.6 Pedagogické stratégie	21
2.7 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu	23
2.7.1 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania	23
2.7.2 Povinné materiálne - technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania	24
2.7.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	24
2.8 Vnútorňý systém na kontrolu a hodnotenie žiakov	26

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 Charakteristika školy

Súkromná praktická škola je jednou z organizačných zložiek Súkromnej spojenej školy a poskytuje vzdelávanie a prípravu na výkon jednoduchých pracovných činností žiakom s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami v kombinácii s mentálnym postihnutím, ktorým stupeň postihnutia neumožňuje prípravu v odbornom učilišti. Praktická škola je určená pre vzdelávanie žiakov s autizmom alebo pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím v triedach s individuálnym vzdelávacím programom a nadväzuje a rozširuje primárny zámerný zamer školy.

Vzdelávací program praktickej školy pripravuje žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu, na rôzne jednoduché praktické práce, vrátane prác v domácnosti a v záhrade, pričom sa títo žiaci zacičujú na vykonávanie jednoduchých pracovných činností spravidla pod dohľadom v závislosti tiež od profilujúceho predmetu školy. Vzhľadom na diagnózu žiakov, sú žiaci v praktickej škole vzdelávaní metodikami a postupmi, ktoré zohľadňujú deficitnú spôsobenú ich diagnózou.

Vo vzdelávaní sa využíva individuálny prístup a vzdelávanie, alternatívne formy komunikácie – najmä VOKS/PECS obrázkový výmenný systém a metodika TEACCH. Každý žiak má vypracovaný individuálny vzdelávací program, ktorý rovnomerne rozvíja osobnosť žiaka.

V praktickej škole je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy praktické vyučovanie, ktoré sa uskutočňuje v priestoroch, ktoré svojou štruktúrou a rozmiestnením napomáhajú učebnému procesu žiaka s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím.

Súkromná spojená škola má päťročnú históriu v poskytovaní služieb deťom žiakom s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami a ich rodinám. Škola má tieto organizačné zložky: Súkromná základná škola s materskou školou pre žiakov a deti s autizmom a Súkromná praktická škola. Jej súčasťou sú Súkromný školský klub detí.

Škola nedisponuje vývarovňou, má len výdajnú kuchyňu a jedáleň. Strava pre žiakov je dovážaná z MŠ, ktorá sídli hneď vedľa. Mnohí žiaci s autizmom majú špeciálne diéty, škola preto umožňuje individuálne stravovanie.

Škola sa nachádza v tichom dedinskom prostredí pri Zemplínskej Šírave. Od Michaloviec je vzdialená 10 km. Hneď pri škole sa nachádza zastávka pre autobusy SAD. Do školy je zabezpečený ráno spoj zo železničnej stanice v Michalovciach s asistenciou, ktorá prevezme starostlivosť o dieťa/žiaka po jeho nástupe do autobusu. Žiaci môžu nastúpiť aj na ďalších dvoch zastávkach pri OC Zemplín a na Partizánskej ulici.

Škola má k dispozícii dve budovy: bývalý obecný úrad v Klokočove (Klokočov 90) a veľký rodinný dom (Klokočov 65), ktorý sa nachádza oproti. V roku 2018 prešiel rodinný dom rekonštrukciou a boli vytvorené nové priestory na poschodí, kde sú tri triedy, riaditeľňa, sociálne zariadenia a miestnosť pre snoezelen. Na prízemí sú priestory upravené pre MŠ, miestnosť pre školskú špeciálnu pedagogičku a školskú psychologičku, sociálne zariadenia, šatňa, sklad a výdajňa jedla s kuchynkou. V budove bývalého obecného úradu sú tri triedy ZŠ, rehabilitačná senzomotorická miestnosť, keramická miestnosť s hrnčiarskym kruhom, kabinet učebných pomôcok a zborovňa, sociálne zariadenia, trieda PŠ s cvičnou kuchynkou, školskou dielňou. V obidvoch budovách sú vytvorené priestory pre relaxáciu a knižné kútiky pre žiakov. Priestory školy sú hygienicky a esteticky

udržiavané. Triedy sú priestorovo vyhovujúce a svetlé, s potrebným zariadením pre výchovno-vzdelávací proces. Materiálne vybavenie školy je na pomerne dobrej úrovni, priebežne sa dopĺňa a renovuje.

Vzhľadom na to, že žiaci aj pedagógovia strávia v týchto priestoroch väčšinu dňa, škola sa snaží vytvoriť príjemné a vhodné pracovné prostredie. Dôraz kladieme na funkčné, estetické a upravené prostredie celého areálu školy. Vnútorne priestory slúžia zároveň na prezentáciu prác žiakov formou násteniek a iných výstavných priestorov a tiež na aktuálne informácie o aktivitách školy, zo života žiakov a spoločnosti prostredníctvom fotografií. Pedagógovia a zamestnanci školy vedú žiakov nielen k udržiavaniu poriadku a čistoty v priestoroch školy, ale aj k vytváraniu priateľských vzťahov a príjemnej atmosféry medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi, medzi žiakmi a ostatnými zamestnancami školy.

Vnútorne priestory slúžia zároveň na prezentáciu prác žiakov formou násteniek a iných výstavných priestorov a tiež na aktuálne informácie o aktivitách školy, zo života žiakov a spoločnosti prostredníctvom fotografií. Triedy sú priestorovo vyhovujúce a svetlé, s potrebným zariadením pre výchovno-vzdelávací proces. Pedagógovia a zamestnanci školy vedú žiakov nielen k udržiavaniu poriadku a čistoty v priestoroch školy, ale aj k vytváraniu priateľských vzťahov a príjemnej atmosféry medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi, medzi žiakmi a ostatnými zamestnancami školy.

Školský pozemok je priestranný, prevažne s trávnatou plochou, veľkou ovocnou záhradou a školským poličkom. Využíva sa na účely výuku vyučujúceho predmetu pomocné záhradnícke práce, ale i učenie v prírode a i voľnočasové aktivity. Staráme sa o kvetinovú výzdobu v triedach a na chodbách, úpravu kvetinových záhonov pred budovou školy, zakladanie skaliek, čistenie plôch, zametanie, kosenie a hrabanie trávnatých plôch svojpomocne na hodinách pracovného vyučovania.

V blízkosti je multifunkčné ihrisko bežnej MŠ a veľké futbalové ihrisko. Dedinské prírodné prostredie pod Vihorlatom ponúka možnosť pre prechádzky, ľahšie i náročnejšie túry v lese. V letnom období škola využíva možnosti Zemplínskej Šíravy. Priamo v obci je aj pútnické miesto, ktoré ponúka priestor na pokojné strávenie času v prírode.

1.2 Spolupráca s rodičmi a inými subjektami

K najdôležitejším článkom spolupráce patrí spolupráca rodiny a školy. Jej cieľom je :

- ⑩ zabezpečiť informovanosť rodičov o prospechu, správaní a aktivitách žiakov a o aktivitách školy,
- ⑩ pomôcť rodičom pri výchove svojich detí s autizmom a zabezpečiť kontinuálnosť pri starostlivosti o žiakov;
- ⑩ získať rodičov pre kvalitnejšiu spoluprácu a pre školské, prípadne i mimoškolské aktivity.

Rodičia môžu školu navštíviť kedykoľvek po vzájomnej dohode s vyučujúcim. Pravidelne 4x v roku sú organizované triedne rodičovské združenia. rodičia sú vítaní na triednych i celoškolských stretnutiach, počas záujmovej činnosti i na iných podujatiach organizovaných školou. Jej ťažisko je v spolupráci vedenia školy s Rodičovskou radou a Radou školy, triednych učiteľov s rodičmi formou rodičovských združení a individuálnymi pohovormi. Výchovný poradca, školský psychológ i školský špeciálny pedagóg majú určené konzultačné hodiny, ktoré využívajú rodičia a žiaci.

V spolupráci s rodičmi pripravujeme tradičné akcie pre rodičov a priateľov našej školy: plesy rodičov, kultúrne akcie, spoločné výlety rodičov s deťmi, besedy a prednášky pre rodičov a i.

Škola úzko spolupracuje s Občianskym združením „Papučky“. Veľmi dobrú spoluprácu má s Obecným úradom Klokočov, Úradom práce a sociálnych vecí, Mestskou políciou Michalovce, Mestským kultúrnym strediskom v Michalovciach, Mestskou knižnicou v Michalovciach i centrami špeciálno-pedagogickej pomoci v Michalovciach a v Prešove.

Škola je otvorená voči verejnosti pri šírení povedomia o diagnóze autizmu a jej dopade na fungovanie človeka, jeho rodiny a okolia. Priebežne podáva preto informácie o svojej činnosti formou regionálnej televízie Mistrál, tlače a webového sídla školy.

Škola spolupracuje aj so školami podobného zamerania v Košickom i Prešovskom kraji.

Súčasťou spolupráce je aj sponzoring rôznych subjektov (viď www.szsklokov.edupage.org), ktorým patrí poďakovanie za pomoc, podporu a dôveru. Ich finančná podpora prispieva k uľahčeniu a skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu. V predvianočnom období sa im žiaci poďakujú za pomoc a spoluprácu pozdravmi, vianočným bazárom spojeným s punčom a kapustnicou a divadelným predstavením - vianočnou rozprávkou. Aktivity a prezentovanie školy, ktoré tiež prispievajú k otvorenosti voči vonkajšiemu prostrediu: slávnosti, programy, výlety, exkurzie, zúčastnenie sa výtvarných, literárnych, recitačných, matematických súťaží, organizovanie spoločných akcií s rodinami žiakov, vianočná akadémia a vianočné trhy, benefičný ples, škola v prírode v Tatranskej Lomnici, lyžiarsky zájazd a iné.

1.3 Dlhodobé projekty

Medzi dlhodobé projekty, ktoré škola priebežne realizuje patria: výchova v duchu humanizmu, environmentálna výchova, prevencia drogových závislostí, výchova k manželstvu a rodičovstvu a športové aktivity.

V rámci výchovy v duchu humanizmu prevládajú aktivity zamerané na ochranu ľudských práv, práv dieťaťa, aby podporili hodnotu človeka ako ľudského jedinca a rozvoj medziľudských vzťahov v demokratickej spoločnosti. Predchádzame všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, intolerancie a rasizmu. Vytvárame podmienky pre tvorivú atmosféru, ktorá podporuje pocit bezpečia a motivuje k učeniu.

V rámci environmentálnej výchovy hlavnou úlohou je rozvíjanie osvetovej, vzdelávacej a výchovnej činnosti detí a žiakov. Vedeťme žiakov k uvedomelej spotrebe zdrojov, zvyšujeme povedomie v oblasti separácie, likvidácie a recyklácie odpadov v súlade s právnymi predpismi. Vytvárame správne postoje a správanie sa žiakov k životnému prostrediu, k prevencii pred znečisťovaním a poškodzovaním životného prostredia.

Aktivity prevencie drogových závislostí sú zamerané na propagáciu zdravého životného štýlu, predchádzanie a riešenie šikanovania, riešenie príznakov problémového a agresívneho správania, proti šíreniu legálnych a nelegálnych drog v školskom prostredí, prevenciu rizikového správania, delikvencie kriminality a záškoláctva a informovanie o možnostiach pomoci v týchto oblastiach.

Ciele športových činností sú zamerané na zvýšenie telesnej aktivity žiakov, podporu ich fyzickej zdatnosti, prevencii proti obezite, využívanie kompenzačných pomôcok na skvalitnenie pohybovej aktivity a motoriky detí so zdravotným postihnutím.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu sa zameriava na prevenciu rizikového správania sa v rámci dospievania, prijíma opatrenia na ochranu a prevenciu pred sexuálnym zneužívaním a podporu morálneho a právneho vedomia žiakov.

Pozornosť venujeme aj projektom v týchto oblastiach: Infovek, FIT učiteľ, Počítače pre školy.

Ich cieľom je: - využívanie IKT vo výchovno-vzdelávacom procese a mimoškolskom čase

- informačný zdroj pre žiakov a učiteľov pri vzdelávaní sa a príprave na vyučovanie
- získavanie nových IKT technológií .

Zapojením sa do projektov škola získala počítače, interaktívnu tabuľu, dataprojektor, notebooky na zriadenie počítačovej triedy. Modernizácia vzdelávacieho procesu na základných školách – cieľom projektu je zmena formy výučby na škole využívaním moderných technológií vo vyučovacom procese, vybavenie digitálnej triedy, vyškolenie pracovníka pre zabezpečenie ďalšieho vzdelávania pedagogických pracovníkov.

Inovácia vo vyučovacom procese žiakov so zdravotným znevýhodnením - hlavným zámerom projektu bolo inovovať obsah a metódy, skvalitniť výstupy vzdelávania pre potreby trhu práce vo vedomostnej spoločnosti a orientovať prípravu a ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov. Recykláčik – projekt na rozvoj osvetovej vzdelávacej a výchovnej činnosti žiakov s dôrazom na environmentálnu výchovu a vzdelávanie k trvale udržateľnému rozvoju osobnosti, zameranú hlavne na zdravé potraviny, trvale udržateľnú energiu, čistú vodu, bezpečnú a zdravú dopravu, zvýšenie povedomia v oblasti separácie odpadov a ich následnej recyklácie.

Školské ovocie – cieľom projektu je pravidelné zabezpečovanie ovocia a zeleniny alebo výrobkov z nich do školy, zvýšiť spotrebu ovocia a zeleniny a zmeniť stravovacie návyky u žiakov.

1.4 Stratégie, poslanie a ciele praktickej školy

Praktická škola poskytuje našim žiakom možnosť dospieť a naučiť sa takým zručnostiam, ktoré im umožnia v individuálnej miere samostatne žiť v domácom prostredí alebo v chránenom bývaní a pracovať v chránených pracoviskách alebo dielňach.

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s autizmom alebo ďalšími prevazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím v praktickej škole je rozvíjať kognitívne a psychomotorické procesy žiakov a ich všestrannú komunikáciu. Individuálne schopnosti a predpoklady žiakov s autizmom využívať tak, aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré ich dokážu pripraviť na praktický život a uľahčia im prirodzene sa integrovať do spoločnosti tak, aby sa stali jej prirodzenou súčasťou. Učiť ich chrániť si svoje zdravie a zdravie iných. Zacvičiť ich v prácach profilujúceho predmetu a na vykonávanie jednoduchých pracovných činností spravidla pod dohľadom inej osoby.

Žiaci s autizmom alebo ďalšími prevazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím vyžadujú aj v dospelom veku individuálny prístup a vedenie. Vekom sa hendikep spôsobený ich diagnózou nezmenšuje skôr prehlbuje. Preto je pri ich ďalšom vzdelávaní nevyhnutné využívať všetky prostriedky, ktoré im umožnia osvojiť si pracovné zručnosti, získať do istej miery samostatné sebaobslužné zručnosti všetkými dostupnými metodickými postupmi, a to najmä osvojovaním si praktických zručnosti pomocou procesuálnych schém, denníkov, videozáznamov, vizuálnych pracovných postupov a alternatívnej komunikácie pomocou symbolov s využívaním vizuálnej podpory pri všetkých aktivitách a časovo-priestorovej a vizuálnej orientácie.

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím (ďalej aj „žiacov s AU alebo PVP s MP“) sa podľa § 94 ods. 2 písm. f) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 245/2008 Z. z.“), ktorí sa z dôvodu svojho zdravotného postihnutia nemôžu vzdelávať podľa vzdelávacieho programu poskytujúceho vyšší stupeň vzdelávania, postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre nižšie stredné odborné vzdelávanie v triedach s individuálnym vzdelávacím programom ďalej len IVP.

1.5 Stupeň vzdelania

Absolvovaním Vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím získa žiak nižšie odborné vzdelanie. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou s uvedením zamerania činnosti, ktoré je žiak schopný vykonávať.

1.6 Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky- slovenský jazyk.

1.7 Profil absolventa

Absolvent by mal:

- ⑩ byť pripravený na výkon jednoduchých pracovných činností so zameraním na pomocné práce v určitom odbore spravidla pod dohľadom inej (zodpovednej) osoby;
- ⑩ dosiahnuť čo najširšiu a najrozsiahlejšiu úroveň vzdelania v jednotlivých oblastiach podľa jeho individuálnych psychických a fyzických možností a schopností;
- ⑩ byť pripravený na reálny život tak, aby sa dokázal integrovať do daných životných podmienok, bol pripravený na život v rodine, praktické práce v domácnosti a mohol vykonávať zmysluplné práce v chránených pracoviskách.

Výchova a vzdelávanie žiakov s autizmom v praktickej škole má prebiehať v reálnom prostredí a zmysluplnými činnosťami. Pomocou individuálneho prístupu a individuálne pre každého žiaka vypracovaného plánu vzdelávania a využívaním metodík pre žiakov s autizmom si žiaci nenásilne osvojujú pracovné zručnosti a návyky, ktoré ich pripravujú v rámci svojich možností na praktický život, prípadne na pracovné uplatnenie v chránených dielňach a chránených pracoviskách.

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Do praktickej školy sa prijímajú žiaci s autizmom a mentálnym postihnutím, ktorí ukončili špeciálnu základnú školu pre žiakov s autizmom alebo povinnú školskú dochádzku v špeciálnych školách, či základných školách ako začlenení žiaci s diagnózou autizmus a ich stupeň postihnutia im

neumožňuje zvládnuť prípravu podľa vzdelávacieho programu poskytujúceho vyšší stupeň vzdelávania. Do praktickej školy sa prijímajú aj dospelé osoby s autizmom alebo pervazívnymi vývinovými poruchami mentálnym postihnutím, ktorí dovŕšili vek 18 rokov a neboli vzdelávaní v odbornom učilišti alebo praktickej škole. Dĺžka štúdia v praktickej škole je 3 roky. Vyučovaci čas žiaka je v 1. 2. a 3. ročníku je 28 hodín týždenne. Vzdelávanie žiakov je členené do jednotlivých ročníkov. Obsah vzdelávania prebieha v jednotlivých ročníkoch na vyučovacích hodinách a je určený rámcovými učebnými osnovami vyučovacích predmetov. Forma vzdelávania v praktickej škole je denná.

Ciele obsiahnuté v obsahu vzdelávania sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam každého žiaka. Pre žiakov praktickej školy nie sú určené vzdelávacie štandardy pre jednotlivé ročníky, ktoré by bolo nutné splniť pre postup do ďalšieho ročníka. Vyučujúci uplatňujú primeranosť nárokov na žiaka, s cieľom zlepšovať jeho vedomosti, zručnosti a návyky a zvyšovať tým jeho šance na zlepšovanie kvality jeho života. V prípade potreby môže byť žiak oslobodený od niektorých predmetov na základe žiadosti rodiča a po doložení potrebných potvrdení.

2.1 Vzdelávacie program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre nižšie stredné odborné vzdelávanie

Pri výchove a vzdelávaní žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím (ďalej aj „žiakov s AU alebo PVP s MP“) ktorí sa z dôvodu svojho zdravotného postihnutia nemôžu vzdelávať podľa vzdelávacieho programu poskytujúceho vyšší stupeň vzdelávania, postupuje podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre nižšie odborné vzdelávanie.

Vzdelávacie program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre nižšie odborné vzdelávanie sa uplatňuje pri vzdelávaní žiakov s touto diagnózou v praktickej škole v zmysle platnej legislatívy (podľa § 99 ods. 4 zákona č. 245/2008

Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) v triedach s individuálnym vzdelávacím programom (ďalej aj „trieda s IVP“).

2.2 Vzdelávacie oblasti

Obsah vzdelávania pre žiakov s AU alebo PVP s MP v triede s IVP v praktickej škole tvoria vzdelávacie oblasti, ktoré obsahujú jednotlivé vyučovacie predmety. Profilujúce predmety sú voliteľné, ktoré škola môže doplniť po súhlase ŠPÚ. Obsah vzdelávania sa poníma ako podklad, ktorý má učiteľ tvorivo rozvíjať (rozširovať alebo redukovať) v závislosti od potenciálu a osobnostných vlastností každého žiaka s AU alebo PVP s MP. Obsah a ciele obsiahnuté v jednotlivých predmetoch obsahu vzdelávania sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam každého žiaka, čo je zaznamenané v IVP.

Vyučovacie predmety vo vzdelávacích oblastiach pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre nižšie stredné odborné vzdelávanie v triede s individuálnym vzdelávacím programom v praktickej škole.

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY	SKRATKY PREDMETOV
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA	SJL
	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNEJ SCHOPNOSTI	RVK
	ROZVÍJANIE SOCIÁLNYCH ZRUČNOSTÍ	RSZ
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA	MAT
UMENIE A KULTÚRA	VÝCHOVA UMENÍM (DRAMATICKÁ VÝCHOVA, VÝTVARNÁ VÝCHOVA, HUDOBNÁ VÝCHOVA)	VUM
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ VÝCHOVA	TEV
ODBORNO-PRAKTICKÉ PREDMETY	ZDRAVOTNÁ VÝCHOVA	VDR
	PRÍPRAVA JEDÁL A VÝŽIVA	PJV
	DOMÁCE PRÁCE A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	DPU
PROFILUJÚCE PREDMETY	POMOCNÉ PRÁCE S KANCELÁRSKOU TECHNIKOU	AVP
	POMOCNÉ ZÁHRADNÍCKE PRÁCE	ZTP
	POMOCNÉ PRÁCE V KUCHYNI	PMF

2.2.1 Profilové predmety

Oba predmety nadväzujú na ciele a obsah predmetu pracovné vyučovanie pre 5. až 9. ročník pre žiakov s AU alebo PVP s MP.

Pomocné záhradnícke práce

Jeho cieľom je, aby si žiaci s AU alebo PVP s MP osvojili základné pracovné zručnosti potrebné na vykonávanie pomocných prác v záhradníctve a vedeli ich využiť aj v bežnom živote. Obsah predmetu je zameraný na úžitkové a okrasné záhradníctvo. Výber druhov rastlín je v kompetencii pedagóga, v závislosti od potrieb a možností žiaka, podmienok školy a regiónu. Všetky činnosti žiaci vykonávajú pod dohľadom pedagóga.

Žiak by sa podľa svojich možností a schopností mal naučiť:

- ⑩ dodržiavať bezpečnosť pri záhradníckych prácach;
- ⑩ vedieť pomenovať a použiť potrebné záhradnícke náradie;
- ⑩ poznať vegetačné a klimatické činitele;
- ⑩ poznať zameranie úžitkového a okrasného záhradníctva;
- ⑩ vedieť dopestovať priesady okrasných rastlín a zeleniny;

- ⑩ poznať základy technológie pestovania rastlín
- ⑩ osvojiť si základné pravidlá aranžovania kvetov a naučiť sa viazať kytice;
- ⑩ poznať požiadavky na pestovanie izbových rastlín a príklady rozmnožovania izbových rastlín;
- ⑩ poznať škodlivosť burín a ochrániť rastliny pred škodcami a burinami;
- ⑩ vedieť ošetrovať trávnik s pomocou/samostatne;
- ⑩ vedieť ošetrovať rastliny počas vegetácie.

Pomocné práce v kuchyni

Cieľom predmetu je, aby žiaci získali základné zručnosti a návyky v pomocných prácach v kuchyni, podľa individuálnych možností a schopností každého žiaka s AU alebo PVP s MP, s perspektívou ich využitia aj v každodennom živote. Obsah predmetu nadväzuje na predchádzajúce vedomosti a zručnosti žiaka so zameraním na nadobudnutie potrebných pracovných zručností pri práci v kuchyni.

Žiak by sa mal podľa svojich schopností a možností naučiť:

- ⑩ poznať a uplatňovať bezpečnostné pravidlá pri práci v kuchyni;
- ⑩ vedieť sa orientovať v priestoroch kuchyne;
- ⑩ poznať zariadenie kuchyne a vedieť ho adekvátne používať;
- ⑩ osvojiť si zručnosti potrebné na vykonávanie pomocných prác v kuchyni;
- ⑩ oboznámiť sa so základnými kuchynskými spotrebičmi, poznať elektrospotrebiče používané pri práci v kuchyni, učiť sa s nimi bezpečne manipulovať pod dohľadom;
- ⑩ osvojiť si dodržiavanie hygienických návykov, poriadku, čistoty na pracovisku;
- ⑩ vedieť správne používať základné čistiace prostriedky;
- ⑩ oboznámiť sa s triedením odpadkov a významom triedenia;
- ⑩ vedieť roztriediť jednotlivé druhy potravín do chladničky, potravinovej skrinky a pod.;
- ⑩ zvládnuť odkladanie pracovných nástrojov na určené miesto;
- ⑩ spolupracovať pri nákupe potravín;
- ⑩ pri práci v kuchyni samostatne zvládnuť čistenie a dočistenie ovocia a zeleniny;
- ⑩ zvládnuť vykonávanie jednoduchých pomocných prác pri príprave jedál;
- ⑩ rešpektovať pokyny učiteľa a kooperovať pri spoločných aktivitách;
- ⑩ vedieť samostatne alebo s pomocou si organizovať prácu;
- ⑩ poznať práva a povinnosti zamestnanca .

2.2.2 Prierezové tmy

Prierezové témy odrážajú vo vyučovacom procese aktuálne problémy súčasného sveta a preto sú neoddeliteľnou súčasťou vzdelania. Prierezové témy v sebe zahŕňujú kľúčové kompetencie a ich

realizácia sa premietne do práce každého učiteľa. Z daných prierezových tém nevytvárame samostatné vyučovacie predmety, ale integrujeme ich do vyučovacích predmetov všetkých ročníkov. Učiteľ zváži zaradenie a primeranosť jednotlivých tém a ich obsahu podľa predmetu a individuálnych osobitostí a možností žiakov v triede. Obsah tém môže učiteľ tvorivo rozvíjať (rozširovať alebo redukovať) v závislosti od potenciálu a osobnostných vlastností každého žiaka s AU alebo PVP s MP.

Ide o prierezové témy: **- environmentálna výchova**

- dopravná výchova

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v časovo-tematických plánoch jednotlivých predmetov . Tie bližšie uvádzajú, ktorú prierezovú tému dané učivo rozvíja. Budú rozpracované i do mesačných plánov jednotlivých koordinátorov s použitím formy projektu, kolektívnych prác žiakov po triedach alebo organizovaním konkrétnej akcie školy.

Environmentálna výchova

Prispieva k formovaniu ekologického vedomia žiakov a ku pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu. Jej cieľom je rozvíjať spoluprácu pri ochrane životného prostredia a prispieť k rozvoju osobnosti žiaka.

Žiaci majú získať vedomosti a zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu. Jednoduchými činnosťami, ktoré sú primerané ich individuálnym schopnostiam chrániť rastliny, zvieratá a mať kladný vzťah k prírode, starať sa o svoje okolie. Budovať vzťah k produkcii odpadu a jeho separovaniu.

Tematické okruhy : Ochrana prírody a krajiny; Zložky životného prostredia, prírodné zdroje, ich využívanie, ochrana; Ľudské aktivity a problémy životného prostredia; Vzťah človeka k prostrediu.

Obsah environmentálnej výchovy

- ⑩ úprava areálu školy a starostlivosť o rastliny v budove školy;
- ⑩ triedenie odpadu, vytváranie prác a výrobkov z odpadu, zber papiera;
- ⑩ poznávanie krás prírody v jesennom období, jesenné plody;
- ⑩ vytváranie prác použitím prírodných materiálov;
- ⑩ aktivity v prírode, šarkaniáda, prechádzky v prírode, hry v snehu;
- ⑩ výroba jednoduchých krmidiel a prikrmovanie vtákov;
- ⑩ liečivé rastliny (zber, sušenie, spoznávanie, príprava čaju,...);
- ⑩ rozoznávanie, triedenie, priradovanie a výtvarné zobrazovanie stromov a rastlín;
- ⑩ rozoznávanie živočíchov, poznávanie, čím sa živia, kde žijú a aký je z nich úžitok;
- ⑩ zapájanie sa do výtvarných súťaží s environmentálnou tematikou, exkurzie, výchovné koncerty, rozhlasové relácie a pod. .
- ⑩ venovať pozornosť rôznym svetovým dňom spojených s environmentálnou tematikou a prispôbovať aktivity daným dňom

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb, respektíve s pomocou v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov. Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné proporcionálne rozvíjať. Nácvik bezpečného správania v simulovanej situácii (obrázky, hra, dopravné ihrisko,...) i priamo v teréne (vychádzka do centra obce, do mesta; cestovanie MHD alebo inými dopravnými prostriedkami počas školských výletov,...).

Obsah dopravnej výchovy :

- ⑩ bezpečné správanie sa na komunikácii, chodníku,
- ⑩ cestovanie v dopravných prostriedkoch,
- ⑩ základné pravidlá pre chodcov, korčuliarov a cyklistov,
- ⑩ dopravné značky, význam dopravného značenia,
- ⑩ dôležité telefónne čísla – polícia, požiarnici, rýchla zdravotná pomoc,
- ⑩ technika jazdy na bicykli, ukážka údržby bicykla, prakticky zvládnuť základné úkony údržby bicykla.

2.3 Charakteristika

Vzdelávanie žiakov s AU alebo PVP s MP v triedach s individuálnym vzdelávacím programom v praktickej škole nadväzuje na vzdelávanie s využívaním overených metód a foriem práce so žiakmi s AU alebo PVP s MP v základnej škole pre žiakov s autizmom, výrazne odlišných od metód a foriem práce, ktoré je možné využívať v triedach praktickej školy pre žiakov so zdravotným postihnutím bez autizmu.

Vzdelávací program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím – pre nižšie odborné vzdelávanie vymedzuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť pri výchovno- vzdelávacom procese žiakov s AU alebo PVP s MP v triede s IVP v praktickej škole.

Cieľom vzdelávania žiakov v triedach s individuálnym vzdelávacím programom v praktickej škole je poskytnúť žiakom s uvedenou diagnózou efektívne vzdelávanie. Ďalším dôležitým cieľom uvedeného vzdelávania je kvalitatívne pozitívne ovplyvniť ďalší život jeho absolventov.

Žiak s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím, ktorý by ukončil svoju školskú dochádzku v 16. roku svojho života jednak nie je schopný byť zárobkovo činný, ani viesť samostatný život, no najmä prerušenie jeho edukácie v dôležitej fáze vývinu, akou je dospievanie, by viedlo k jeho rýchlemu regresu.

Praktická príprava na výkon jednoduchých pracovných činností žiakov sa vykonáva činnosťou na pracovisku praktickej školy, alebo na pracovisku mimo praktickej školy. Pracovisko praktickej školy sa zriaďuje v priestoroch školy s prihliadnutím na obsah vzdelávania, ale predovšetkým na individuálne osobitosti každého žiaka s AU alebo PVP s MP.

Charakteristika zdravotného postihnutia

Do skupiny pervazívnych vývinových porúch sú zahrnuté tieto diagnostické kategórie: detský autizmus (F84.0), atypický autizmus (F84.1), Rettov syndróm (F84.2), iná dezintegratívna porucha v detstve (F84.3), hyperaktívna porucha spojená s mentálnou retardáciou a stereotypnými pohybmi (F84.4), Aspergerov syndróm (F84.5), iné pervazívne vývinové poruchy (F84.6), nešpecifikovaná pervazívna vývinová porucha (F84.9). MKCH – 10 (1992).

2.3.1 Špecifiká výchovy a vzdelávania

V triedach s IVP pre žiakov AU alebo PVP s MP v praktickej škole je využívanie vyučovacích metód opierajúcich sa o program TEACCH v nadväznosti na ich využívanie pri doterajšom vzdelávaní žiakov AU alebo PVP s MP a zabezpečenie takého obsahu ich vzdelávania, ktoré bude korešpondovať s perspektívou jeho využitia v živote žiakov po ukončení vzdelávania – pri jednoduchých pracovných činnostiach, primeraných ich možnostiam vyplývajúcim z ich diagnózy.

Obsah vzdelávania má byť však zameraný aj na rozvíjanie základných všeobecných poznatkov u týchto žiakov a to najmä ich komunikačných schopností a sociálnych zručností, aby sa prostredníctvom neho rozvíjala ich osobnosť komplexne.

Žiaci sú pripravovaní na pomocné práce najmä v chránenom pracovisku. Prax by mali žiaci vykonávať nielen v rámci areálu vlastnej školy, ale aj v podmienkach chráneného pracoviska, alebo v podmienkach maximálne priblížených reálnemu pracovisku.

Spôsob zabezpečenia výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami je nasledovný:

a) žiaci so zdravotným znevýhodnením

- ⑩ sú vzdelávaní podľa vzdelávacích programov s ohľadom na stupeň mentálneho postihnutia a to podľa: - školského vzdelávacieho programu pre žiakov praktickej školy pre nižšie stredné odborné vzdelávanie a pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s MP pre nižšie stredné odborné vzdelávanie;
- ⑩ učebne sú vybavené nastaviteľnými školskými lavicami a stoličkami a klasickým školským nábytkom;
- ⑩ v triedach je možné realizovať relaxačné cvičenia a nenáročné pohybové aktivity počas vyučovania;
- ⑩ počítačové učebne sú vybavené počítačmi s príslušným programovým vybavením, spätným projektorom, interaktívnou tabuľou, dataprojektorom;
- ⑩ školská dielňa a školská kuchynka sú vybavené vhodným náradím, pomôckami a materiálom;
- ⑩ rozvrh hodín je zostavený tak, aby sa v dennom režime vystriedali všetky činnosti v primeranom rozsahu;
- ⑩ žiakom a zamestnancom školy sú k dispozícii publikácie a časopisy žiackej a učiteľskej knižnice;
- ⑩ v rámci záujmovej činnosti záujmové útvary sú zamerané na telesnú, výtvarnú, environmentálnu výchovu, varenie a prácu s keramikou;

- ⑩ výchovno-vzdelávací proces sa realizuje v súlade s špeciálnymi potrebami žiakov, s dôrazom na stupeň postihnutia a s ohľadom na dochádzajúcich žiakov, na individuálne vzdelávanie;
- ⑩ spôsob delenia tried a zlučovanie žiakov z rôznych ročníkov je v súlade s platnou legislatívou;
- ⑩ vzdelávanie žiaka, ktorý má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby sa realizuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracováva vyučujúci daného predmetu v spolupráci s triednym učiteľom;
- ⑩ škola úzko spolupracuje s centrami špeciálno-pedagogického poradenstva, ktorých sú naši žiaci klientmi;
- ⑩ pedagogickí zamestnanci spĺňajú požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi a preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy;
- ⑩ výchovno-vzdelávací proces zabezpečujú odborní pracovníci školy: špeciálni pedagógovia, asistentky učiteľa, výchovný poradca, koordinátori prevencie drogových závislostí, environmentálnej výchovy a výchovy k manželstvu a rodičovstvu, koordinátor environmentálnej výchovy,
- ⑩ telesná výchova sa z prevádzkových dôvodov vyučuje spolu pre chlapcov a dievčatá;
- ⑩ pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede bude zabezpečená účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby.

b) Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia:

- ⑩ zabezpečovanie stravovania;
- ⑩ zabezpečovanie školských potrieb;
- ⑩ materiálno-technické zabezpečovanie výchovno-vzdelávacieho procesu cez sponzorov, OZ a projekty.

c) Štruktúrované učenie pre žiakov s AU alebo PVP

- ⑩ pedagógovia vzdelávajúci žiakov s AU alebo PVP realizujú program TEACCH najmä v časti štruktúrované učenie. Na úrovni empirického výskumu sa dokázalo, že deti s autizmom lepšie prosperujú v štruktúrovanom prostredí a že individuálne rozdiely v reakcii na štruktúrované podmienky súvisia s úrovňou ich vývinu. Deti na nižšej vývinovej úrovni majú zo štrukturalizácie väčší prospech než deti na vyššej úrovni.
- ⑩ fyzická organizácia, časový rozvrh, individuálny prístup a rutina sú hlavné aspekty štruktúry, ktorá sa osvedčila v triedach pre žiakov s autizmom bez rozdielu veku a stupňa vývinu. Fyzická organizácia prostredia – použitie vizuálne jasných oblastí a hraníc pre jednotlivé činnosti umožnia žiakom lepšie porozumieť svojmu okoliu a vzťahom v ňom, pomôže to minimalizovať rozptyľovanie ich pozornosti. Každý žiak by mal mať vyhranený priestor, v ktorom pracuje (učí sa) a priestor, kde trávi čas po práci – miesto na odpočinok, hru a miesto na osobné veci. Je výhodné, ak je v triede nejaké miesto, kde sú umiestnené plány, rozvrhy práce a podľa nich sa žiak orientuje.
- ⑩ Časový plán – je ďalšou dôležitou súčasťou štrukturalizácie. Každému žiakovi treba vysvetliť, čo sa bude v priebehu dňa diať, čo má robiť a v akom poradí. Takáto možnosť znižuje u žiakov

úzkosť z toho, čo ich očakáva, uľahčí prechod od jednej aktivity k druhej. V triedach, kde sa pracuje s programom TEACCH, sa používajú dva druhy plánov – jeden všeobecný pre celú triedu a druhý individuálny pre každého žiaka zvlášť.

- ⑩ Individuálne plány obsahujú 4 základné informácie – akou činnosťou sa žiak bude zaoberať, rozsah tejto činnosti, ako žiak pozná, že práca je dokončená a čo bude nasledovať po skončení práce.
- ⑩ Vizualná štrukturalizácia – žiaci s autizmom majú problémy s verbálnou komunikáciou, a tak pomôckou v porozumení je používanie vizuálneho materiálu. Vizualizácia sa môže využiť pri zadávaní úloh – úlohy nie sú žiakovi predkladané verbálne. Má to výhodu v tom, že žiak sa s úlohou môže oboznámiť, keď je na ňu pripravený (vizuálne znázornenie je prítomné po celú dobu), nie je obmedzený len na verbálny príkaz alebo vysvetlenie zo strany učiteľa. Vhodné je aj farebné označovanie miest a priestorov, ktoré sú určené na istý druh činnosti alebo miesto, kde má žiak svoje osobné veci. Ďalšou pomôckou je vizualizácia v priestore.
- ⑩ Pre žiaka s autizmom je jednoduchšie pracovať s materiálom, ktorý má roztriediť tak, že sa mu poskytne plocha, kde sa materiál nachádza a plocha, kam má byť materiál uložený, roztriedený. Vhodné je používať rôzne nádoby, škatule a pod., v ktorých sa žiak ľahšie orientuje.
- ⑩ pravidelnosť je systematický, konzistentný spôsob, ako vykonávať špecifické úlohy. Musí byť pevná, aby mohla kompenzovať nedostatočné schopnosti žiakov s autizmom pri riešení bežných situácií, ale aj pružná, aby bola použiteľná v rôznych situáciách. Dôležitým rutinným pravidlom, ktoré musíme žiakov s autizmom naučiť rešpektovať, je „najskôr práca, potom zábava“ – užitočná je v škole, neskôr aj v zamestnaní. Ďalším pravidlom je „zľava doprava“ a „zhora dolu“ – vhodné tiež v škole, pri prácach doma (umývanie a utieranie riadu, písanie, čítanie a pod).

2.3.2 Individuálny vzdelávací program

Žiaci s AU alebo PVP s MP sa vzdelávajú podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Vyučujúci uplatňuje primeranosť nárokov na základe dispozícií žiaka, ktoré majú vplyv na prognózu jeho vývinu s cieľom zlepšovať jeho vedomosti, zručnosti a návyky a zvyšovať tým jeho šance na zlepšovanie kvality jeho života.

Individuálny vzdelávací plán je vypracovaný pre konkrétneho žiaka na aktuálny školský rok a tvorí súčasť školského vzdelávacieho programu (ŠkVP). Obsahuje osobné údaje žiaka, meno triedneho učiteľa, meno asistenta učiteľa, ročník, variant.

Individuálny vzdelávací program je vypracovaný v troch častiach:

I. Diagnostika

- ⑩ Anamnéza: (rodinná a školská)
- ⑩ Pedagogická diagnostika
- ⑩ Komunikácia
- ⑩ Sociálne a emocionálne správanie

- ⑩ Motorika
- ⑩ Charakteristika psychických predpokladov učiť sa
- ⑩ Vedomosti a zručnosti v jednotlivých vzdelávacích oblastiach
- ⑩ Silné a slabé stránky
- ⑩ Prognóza

II. Edukačný model:

- ⑩ Úprava organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu
- ⑩ Formy vzdelávania
- ⑩ Aplikácia špeciálnych výchovno-vzdelávacích postupov
- ⑩ Materiálno-technické zabezpečenie
- ⑩ Časový rozsah edukácie
- ⑩ Oslobodenie od predmetov alebo časti
- ⑩ Modifikácia obsahu vzdelávania
- ⑩ Spôsob hodnotenia a klasifikácie
- ⑩ Personálne zabezpečenie
- ⑩ Spolupráca

III. Obsah vzdelávania

- ⑩ Vzdelávacia oblasť
- ⑩ Názov predmetu
- ⑩ Časový rozsah výučby v danom predmete
- ⑩ Rozpracovanie vlastného obsahu vzdelávania (tabuľková forma)
- ⑩ Podpisy

Postup tvorby IVP

- September: Spracovanie vstupnej diagnostiky žiaka.
 Vypracovanie edukačného modelu pre žiaka
 Vypracovanie Obsahu vzdelávania (OV) pre žiaka na obdobie október – január.
- Január: Rediagnostika žiaka.
 Vypracovanie OV pre žiaka na obdobie február – jún.
- Jún: Vyhodnotenie IVP

2.4 Rámcový učebný plán

Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe				
Cieľové zložky vzdelávania	1 .ročník	2 .ročník	3 .ročník	Spolu
Všeobecné vzdelávanie	14	14	14	42
Odborno - praktické predmety	6	6	6	24
Voliteľné predmety	5	5	5	15
Disponibilné hodiny	3	3	3	15
CELKOM	28	28	28	84

Rámcový učebný plán pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre nižšie stredné odborné vzdelávanie (v triede s individuálnym vzdelávacím programom v praktickej škole)					
Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	Ročník			Spolu
		1.	2.	3.	
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	2	2	2	6
	rozvíjanie komunikačnej schopností	3	3	3	9
	rozvíjanie sociálnych zručností	3	3	3	9
					24
Matematika a práca s informáciami	matematika	2	2	2	6
Umenie a kultúra	výchova umením	2	2	2	6
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	6
					18
Odborno-praktické predmety	zdravotná výchova	2+1	2+1	2+1	9
	príprava jedál a výživa	2+1	2+1	2+1	9
	domáce práce a údržba domácnosti	2+1	2+1	2+1	9
					27
Profilujúce predmety (voliteľné)	pomocné záhradnícke práce				
	pomocné práce v kuchyni				
		5	5	5	15
Spolu povinná časť + voliteľné hodiny		25+3 28	25+3 28	25+3 28	84

Poznámky:

1. Disponibilné hodiny boli využité nasledovne s prihliadnutím na profiláciu školy vo všetkých ročníkoch rovnako:

Zdravotná výchova	1
Domáce práce a údržba domácnosti	1
Príprava jedál a výživa	1

- Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch predstavuje určený počet hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti a konkrétne vyučovacie predmety.
- Vyučovacia hodina má 40 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami (§ 2 ods. 14 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.) alebo vyučovacia hodina má 35 minút v tomto rozdelení učebného plánu v 2. a 3. ročníku je blokové vyučovanie
- Určenú vzdelávaciu oblasť s profilujúcimi predmetmi uvedenými v rámcovom učebnom pláne môže riaditeľ školy doplniť podľa záujmu žiakov, ich individuálnych možností a schopností, personálnych a materiálnych podmienok školy a podmienok regiónu. V prípade zvolenia iného profilujúceho predmetu je potrebné vypracovať obsah vzdelávania nového profilujúceho predmetu a požiadať MŠVVaŠ SR prostredníctvom Štátneho pedagogického ústavu v Bratislave o jeho schválenie.
- Voliteľné hodiny (disponibilné hodiny) možno využiť na posilnenie hodinovej dotácie vyučovacích predmetov jednotlivých vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu, na utvrdenie alebo rozšírenie obsahu vzdelávania vyučovacích predmetov. V rámci školského vzdelávacieho programu možno zaviesť nový vyučovací predmet, ktorý však nie je profilujúcim predmetom. Obsah vzdelávania nového voliteľného predmetu MŠVVaŠ SR neschvaľuje.

2.5 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Vzdelávanie v triede s IVP v praktickej škole sa organizuje dennou formou štúdia. Denná forma štúdia sa uskutočňuje ako celodenná. Celodenné vzdelávanie je organizované v dopoludňajších aj v odpoľudňajších hodinách v rozsahu piatich pracovných dní v týždni. Vzdelávanie sa uskutočňuje formou individuálneho vzdelávania podľa individuálneho vzdelávacieho programu vytvoreného podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím.

2.5.1 Dĺžka výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania

Vyučovací čas žiaka je v 1. až 3. ročníku 28 hodín týždenne. Vzdelávanie žiakov je členené do jednotlivých ročníkov. Obsah vzdelávania prebieha v jednotlivých ročníkoch na vyučovacích hodinách a je určený rámcovým učebným plánom a obsahom vzdelávania štátneho vzdelávacieho programu vo vzdelávacích oblastiach jazyk a komunikácia, matematika a práca s informáciami, umenie a kultúra, zdravie a pohyb, odbornopráctické predmety a profilujúce predmety.

Príprava v triede s individuálnym vzdelávacím programom v praktickej škole trvá najviac tri roky. Profilujúce predmety sú voliteľné.

Predmet je voliteľný pre žiaka, po dohode s rodičmi/zákonným zástupcom žiaka. Pri výbere voliteľného predmetu sú však rozhodujúce možnosti a schopnosti žiaka s AU alebo PVP s MP.

Do tried s IVP v praktickej škole sa prijímajú:

- ⑩ žiaci, ktorí ukončili základnú školu alebo povinnú školskú dochádzku, sú žiakmi s AU alebo PVP s MP a ich stupeň postihnutia im neumožňuje zvládnuť prípravu v odbornom učilišti.
- ⑩ dospelé osoby s AU alebo PVP s MP, ktorí dovŕšili vek 18 rokov a neboli vzdelávaní v odbornom učilišti alebo praktickej škole.

2.5.2 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Vzdelávanie podľa vzdelávacieho programu tried s individuálnym vzdelávacím programom v praktickej škole sa ukončuje celkovým zhodnotením manuálnych zručností žiaka v rozsahu učiva určeného príslušným vzdelávacím programom. Dokladom o získanom stupni vzdelania v praktickej škole je záverečné vysvedčenie s uvedením zamerania činnosti (profilujúce predmety), ktoré je žiak schopný vykonávať.

Na vysvedčení v doložke sa uvedie:

1. Ak žiak ukončil posledný ročník PŠ: „Žiak (žiačka) získal (získala) nižšie stredné odborné vzdelanie.“
2. Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku:

Ak žiak dosiahol 16 rokov veku alebo ukončil 10 rokov školskej dochádzky: „Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku v ... ročníku praktickej školy.“

3. Ak bol žiak individuálne vzdelávaný :

„Žiak (žiačka) bol (bola) vzdelávaný (vzdelávaná) podľa individuálneho vzdelávacieho programu.“

4. Ak bol žiak (žiačka) oslobodený (oslobodená) od vyučovania predmetu (napr. telesná výchova)- kolónka príslušného predmetu sa na vysvedčení nevyplňa.

2.5.3 Postup do ďalšieho ročníka

Neodporúča sa, aby žiak s autizmom s mentálnym postihnutím opakoval ročník z dôvodu nedostatočného prospechu. Individuálny vzdelávací plán žiaka sa prispôbuje stupňu jeho mentálneho postihnutia tak, aby dosahoval primerané pokroky vo svojom vývine a nadobúdal vedomosti, návyky a zručnosti.

2.6 Pedagogické stratégie

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem práce vychádza učiteľ z obsahového zamerania a cieľov vyučovacej hodiny, z vekových a iných osobitostí žiakov, z materiálneho vybavenia i z vlastnej

činnosti žiakov zacielenej na dosiahnutie stanovených cieľov zameraných na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov.

Dbá tiež na to, aby boli v súlade so zámermi školy, rozvíjali všetky stránky osobnosti žiaka, smerovali k rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov, umožňovali vytvoriť sociálnu atmosféru, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu, využívali prirodzenú zvedavosť dieťaťa a vzbudzovali jeho chuť do učenia, zohľadňovali potreby žiaka a umožňovali žiakovi učiť sa všetkými zmyslami.

Berie pritom na vedomie konkrétnu situáciu v triede so zameraním na motiváciu a usmernenie žiakov na vyučovaní a učení. Prevláda individuálny prístup (činnosť učiteľa s jedným žiakom) a skupinová činnosť ostatných žiakov s asistentom učiteľa.

Prevláda individuálny prístup (činnosť učiteľa s jedným žiakom) a skupinová činnosť ostatných žiakov s asistentom učiteľa.

V prípade ak žiak zo zdravotných dôvodov je vzdelávaný v rozsahu 20 hodín týždenne, alebo má sociálny oddych, absolvuje viacero predmetov v blokovom vyučovaní v jeden deň.

K ďalším využívaným formám práce patrí :

- vyučovacia hodina základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu,
- vyučovacia hodina v školskej dielni
- vyučovacia hodina na školskom pozemku
- vyučovacia hodina v cvičnej kuchynke
- vyučovacia hodina v multisenzorickej miestnosti alebo v exteriérovom ihrisku
- individuálne vyučovanie
- skupinové vyučovanie
- hromadné vyučovanie
- integrované vyučovanie
- blokové vyučovanie
- praktické činnosti, laboratórna práca,
- exkurzia, výlet, vychádzka
- vyučovanie v rôznom prostredí (hodina v múzeu, čitateľskom kútiku)
- brigáda, terénne pozorovania
- návšteva výstavy, koncertu, múzea, či inej inštitúcie,
- súťaž, kultúrne vystúpenie
- domáca práca
- záujmová činnosť
- krúžky

Na našej škole sa pri výučbe uplatňujú predovšetkým špeciálnopedagogické metódy. Ide o nasledovné metódy :

- ⑩ viacnásobného opakovania informácie,
- ⑩ nadmerného zvýraznenia informácie,
- ⑩ multisenzorického sprostredkovania informácie,
- ⑩ optimálneho kódovania informácie,
- ⑩ sprostredkovania informácie náhradnými komunikačnými kanálmi,
- ⑩ intenzívnej motivácie,
- ⑩ algoritmizácie kurikula,
- ⑩ zapojenia kompenzačných technických prostriedkov,
- ⑩ postupnej symbolizácie,
- ⑩ zapojenia náhradných kanálov,
- ⑩ pozitívnej psychickej tonizácie,
- ⑩ využívania inštrukčných médií.

2.7 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu

Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu praktickej školy sú zhrnuté do personálneho zabezpečenia, materiálno-technických a priestorových podmienok a podmienok zabezpečenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri vzdelávaní.

2.7.1 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Z hľadiska špecifikácie zdravotného postihnutia žiakov je dôležité, aby výchovno-vzdelávací proces zabezpečovali odborní pracovníci školy:

Pedagogickí zamestnanci

- ⑩ spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- ⑩ preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy,
- ⑩ riadia vlastné sebarozvíjanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste; ako súčasť kolektívu pedagógov sú schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, tímovej práce a kooperatívneho riešenia problémov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci

- ⑩ svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúci, motivovaný spolupracujúci kolektív s profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- ⑩ starajú sa o svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu a vytvárajú pre tento ich rast priaznivé podmienky,

- ⑩ sú schopní poradiť učiteľom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi, ktoré by nepriaznivo ovplyvňovali ich pedagogické pôsobenie.

Asistent učiteľa

- ⑩ pracuje v triede, ktorú navštevuje žiak alebo viac žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Školský psychológ

- ⑩ vykonáva odborné činnosti v rámci psychologickkej diagnostiky (okrem diagnostiky na účely prijatia žiaka do školy alebo na zmenu formy vzdelávania žiaka), na ktoré má oprávnenie podľa svojho vzdelania a v súlade s legislatívou platnou pre rezort školstva.

Pomocný vychovávateľ, pomocný zdravotnícky personál, osobný asistent

- ⑩ poskytuje individuálnu pomoc žiakovi s autizmom alebo ďalšou pervazívnou vývinovou poruchou pri sebaobslužbe a zaistovaním bezpečnosti žiakov v škole a mimo nej, pri činnostiach súvisiacich s výchovno-vzdelávacím procesom a ich praktickou prípravou.

2.7.2 Povinné materiálne - technické a priestorové zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Vyučovanie všeobecne-vzdelávacích predmetov v praktickej škole sa bude realizovať v bežnej triede. Miestnosť je dobre osvetlená prirodzeným svetlom s možnosťou vetrania. Trieda ma aj samostatný vchod. Ďalšie miestnosti pre výučbu - počítačová učebňa, miestnosť s interaktívnou tabuľou, miestnosť pre prácu s hlinou. Štruktúrované priestory pre individuálnu prácu. Bezpodnetná miestnosť. Miestnosť na výučbu telesnej výchovy – senzomotorická miestnosť. Miestnosti na realizáciu – snouzelen. Čitateľský kútik.

Praktická časť vyučovania odbornopráctických predmetov sa bude realizovať v odborných učebniach : Kuchynka – je vybavená kuchynskou linkou, sporákom, rúrou a ďalšími kuchynskými spotrebičmi a príslušným zariadením potrebným pre kvalifikovanú výučbu (rýchlovarná kanvica, mikrovlnná rúra, chladnička, toustovač, pracovné dosky/pulty, kávovar, stoličky a stolík na konzum/stolovanie, šálky, príbory, tanier). .

Priestory pre stravovanie rešpektujúce hygienické normy a špecifiká individuálnych potrieb žiaka s AU alebo ďalšími PVP, na odkladanie odevov a obuvi, pre hygienu. 23 Učebne sú ďalej vybavené vzdelávacími pomôckami: počítače, CD prehrávač, pracovné stoly, pomôcky na výtvarnú, zdravotnú výchovu, didaktické pomôcky a audiovizuálne pomôcky na všetky predmety atď. .

2.7.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Jednou z najdôležitejších úloh školy je zabezpečiť pre žiakov a zamestnancov školy bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch školy. Zabezpečuje ho vedenie školy v spolupráci s bezpečnostným technikom, vyučujúcimi a ostatnými nepedagogickými zamestnancami školy.

Zabezpečuje poučenia žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, požiarne cvičenia a pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a požiarnej ochrany, kontroly bezpečnosti, revízie.

Vnútorňý poriadok školy je zverejnený, rodičia sú s ním oboznámení na prvom triednom aktíve. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní žiakov sú podrobne rozpracované vo Vnútorňom poriadku školy, pracovnom poriadku, zásadách bezpečnosti počas telesnej aktivity, počas odborného-praktického vyučovania, výletov a exkurzií a smerniciach požiarnej ochrany.

Na začiatku školského roku sú žiaci (aj ich zákonní zástupcovia) oboznámení s pravidlami a podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchovno-vzdelávacom procese, s evidenciou pracovných úrazov, s rozmiestnením a používaním hasiacich prístrojov, lekárničiek a bezpečným používaním strojov a ich obsluhou. Svojím podpisom potvrdia porozumenie textu a rešpektovanie nariadení a odporúčaní.

Škola vedie agendu úrazov. Agendu bezpečnosti a ochrany zdravia a požiarnej ochrany vedie bezpečnostný technik školy. Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého výchovno-vzdelávacieho procesu.

Priestory, v ktorých sa realizuje výuka musia zodpovedať platným legislatívnym predpisom, vyhláškam, technickým normám a nariadeniam ES. Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu všetkých rizík spojených najmä s praktickým vyučovaním. Vytvára podmienky na bezpečný chod výchovno-vzdelávacieho procesu.

Ak si práca vyžaduje priamy dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky pracovné miesta žiakov tak, aby mohol pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť. Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

Škola môže organizovať s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka školské výlety, exkurzie. Pri školskom výlete alebo exkurzii je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede. Ak je počet žiakov vyšší ako v triede riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej osoby. Bezpečnosť a ochranu zdravia pri vzdelávaní zaisťuje aj vhodná štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov. Vyučovacia hodina trvá 40 minút.

Školenia BOZP zamestnancov sa vykonávajú v súlade s plánom BOZP. Školenia zabezpečuje externý zamestnanec. Revízie zariadení sú v súlade s plánom podľa platných noriem a zákonov.

Nevyhnutné je ďalej zabezpečiť:

- ⑩ zdravé a bezpečné prostredie tried zabezpečí nábytok zodpovedajúci telesným proporciám žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, vetranie, osvetlenie, vykurovanie možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom.
- ⑩ priestor pre ošetrovanie úrazu a na krátkodobý pobyt zraneného, resp. chorého žiaka, alebo žiaka v čase akútneho zhoršenia jeho psychických problémov.
- ⑩ výrazné označenie všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelná kontrola z hľadiska bezpečnosti.
- ⑩ lekárničky vybavené podľa predpisov na dostupných miestach.

- ⑩ kontakty na rýchlu zdravotnú pomoc, linku dôvery, políciu, rodičov alebo iných zákonných zástupcov žiakov pripravené na dostupnom mieste.
- ⑩ vhodný pitný a stravovací režim.
- ⑩ dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole, bezprostrednom okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.
- ⑩ v priestoroch určených na praktickú prípravu je potrebné podľa platných technických predpisov vytvoriť podmienky na bezpečnú prácu, dôkladne a preukázateľne oboznámiť žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými a technickými predpismi, technickými normami, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať a kontrolovať.
- ⑩ ak práca vyžaduje priamy dozor, musí osoba poverená priamym dozorom obsiahnuť všetky pracovné miesta žiakov tak, aby mohla pri ohrození zdravia žiaka bezprostredne zasiahnuť.
- ⑩ žiakovi nie je povolené vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom, za ktoré je nevyhnutné považovať aj rôzne individuálne indispozície žiaka voči niektorým podnetom, ktoré u neho vyvolávajú zhoršenie psychického stavu.

2.8 Vnútny systém na kontrolu a hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiakov je neodmysliteľnou a nevyhnutnou súčasťou výchovnovzdelávacieho procesu. Okrem informatívnej, korekčnej funkcie má hlavne motivačnú funkciu. Poskytuje rodičovi spätnú väzbu o pokrokoch, rezervách alebo nedostatkoch žiaka, ale hlavne povzbudenie do ďalšej práce a hľadanie postupov ako odstraňovať nedostatky.

Požiadavky na hodnotenie žiakov vyplývajú z Metodického pokynu č. 18/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospěchu a správania žiakov praktických škôl.

O spôsobe hodnotenia v rámci vzdelávania rozhodla riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Spôsob súhrnného hodnotenia na konci každého polroka je klasifikáciou, kde výsledky v jednotlivých vyučovacích predmetoch prvého a tretieho ročníka praktickej školy sa vyjadrujú týmito stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný.

Spôsob hodnotenia čiastkových výsledkov a prejavov žiaka pri priebežnom hodnotení je slovným komentárom. Obsahuje výstižné, súhrnne zhodnotenie aktuálnej úrovne vedomostí, zručností, návykov a vynaloženého úsilia žiaka.

Pri skúšaní, hodnotení a klasifikácii sa hodnotí to, čo žiak vie a podporujú sa jeho kladné stránky osobnosti a odstraňujú negatívne, preferuje sa individualita žiaka.

Pri hodnotení sa uplatňuje primeraná náročnosť, výkony žiaka sa hodnotia komplexne berúc pri tom do úvahy osobitosti mentálneho postihnutia, celkový zdravotný stav, vynaložené úsilie žiaka a rešpektujú sa v plnej miere jeho ľudské práva.

Hodnotenie správania žiaka sa zaznamenáva do pedagogickej dokumentácie žiaka. Pri klasifikácii správania žiaka sa v jednotlivých prípadoch prihliada na zdravotný a psychický stav žiaka, na osobitosti mentálneho postihnutia a na prognózu vývinu žiaka. Správanie žiakov je klasifikované

stupnicou: stupeň 1 – veľmi dobré, stupeň 2 – uspokojivé, stupeň 3 – menej uspokojivé, stupeň 4 – neuspokojivé.

Správanie týchto žiakov je klasifikované najlepším stupňom klasifikačnej stupnice aj vtedy, ak správanie má odchýlky vyžadované platným školským poriadkom, pretože sú súčasťou príznakov tohto zdravotného postihnutia. Potrebné je na to prihliadať a nepostihovať tieto odchýlky správania.

Poznámka

Prílohou tohto vzdelávacieho programu je Obsah vzdelávania pre 1. až 3. ročník pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím pre nižšie stredné odborné vzdelávanie v triede s individuálnym vzdelávacím programom v praktickej škole.